

PLASTİK SAN'ATLAR DÜNYASI

Resim - Heykel - Mimari - Seramik - Süsleme - Fotoğraf

Hazırlayan: GÜLTEKİN ELİBAL

Tatbikî Güzel Sanatlar Yüksek Okulunun Sergisi

Yurdumuzun kendi türünde tek yüksek okulu olan Tatbikî Güzel San'atlar Okulu onuncu öğretim yılına girerken yıl sonu sergilemesini gerçekleştirmiş bulunuyor. Tatbikî güzel san'atlar alanında da artistik, teknik ve bilimsel öğretim ve eğitim veren; yeni buluşlar yapmağa ve bunları uygulamaya yetkili, endüstri ve el san'atlarımızın muhtaç olduğu yaratıcı ve yapıcı san'atçıları yetiştiren yüksek dereceli bir öğretim ve araştırma kurumunu olarak görevini gündüz öğretimi, gündüz ve gece kursları ile sürdüren bu dört yıllık okulun bu sergilemesi çalışmalarında bir başka canlılık ve etkiyi de beraberinde getirmiştir. 1967 yılının Türkiye için Turizm yılı olarak uluslararası ölçüde benimsenmesi, sergilemenin ana temalarından birisini daha bir öne itelemiş olmaktadır. Ve kısaca sayılırsa örnekler olarak tutarlılık dereceleri de iletilmiş ve yerine getirilmiş sayılacaktır. İçmimarlık bölümü, portatif ve ufak çapta turistik barınakların düzenlenmesini araştırmıştır. Grafik san'atlar dışındaki, yurdun yerli özellik ve güzellikleri dillendirilmiş, Seramik ve Tekstil bölümlerinde de folklorumuz ve Anayurdu soluklayan esriye yer verilmiştir. Endüstri buluşlarında Türk Halk San'atları (Güneş)

çerli biçimde değerlendirilmiştir, denildi serginin açılışında. Mobilya - İçmimarlık, Dekoratif Resim, Grafik San'atları, Seramik san'atları ve Tekstil San'atları olarak sayılan okulun bölümlerinden bu yıl 62 öğrenci mezun olmuştur. Ve güzel san'atların yaşantılarımız içine sinen dallarında, Okul Müdürü Safa Ş. Erkün'ün deyişiyle birer san'at mühendisi olarak yeni yollarına girmişlerdir.

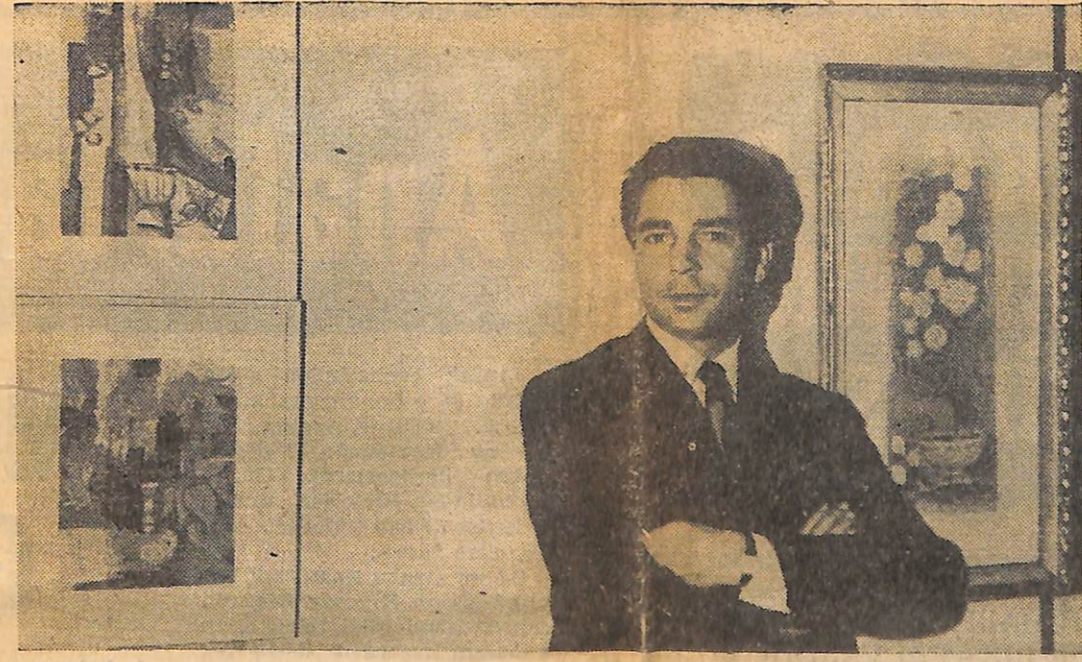
Buluş ve yaratış ile, genellikle uygulamasının da aynı kişilerce yapıldığı bu denli bir yüksek eğitim ve öğretim kurumunun bu yılki sergisinde kitap resimleri, etiketleme, ambalaj tekniği ve afiş, duvar süslemeleri, şömine, vazo, bahçe seramikleri, vitray, çift yapımı, tekstil çalışmaları, projeler, diploma ödevleri, Okulun ana binası, ve onun katlarıyla diğer iki binaya büyük bir düzen anlayışı içinde yerleştirilmiştir.

Grafik Resim ile, Dekoratif resim çalışmalarında ayrıca bir karşılaştırma yapılmış ve yönünden ilgiyi çekiyor. Ve Grafik Resim örnekleri olarak afişler biraz kurt, az doygunluğunu geçen yılların yanında göstermekte devam ediyor. Seramik, Tekstil örneklerinde de aynı anlayış sürdürülmektedir. Gravür çalışmalarını biraz daha genişletmişlerdir.

neklere ulaşıyor. Çalışmaların tümünde, elle tutulurcasına görülen batılı görüş açısının bir yerlerde plâstik anlatıyı gerçekleştirdiği söyleni lebilse de, bunun yöntemsel açıdan varlığı ve yararına inanmak; yanısıra, ses, ruh ve kök olarak yeni bir plâstik endişeye ulaşmada yeter sızlığına değinmek kadar yerinde bir deyiş oluyor. Bir bu luşun, bir yaratmanın, bir malzeme yardımcılığını zorunlu kılan ürünün kendine özgü koşul, iklim ve geleneği ya şatması, çağında dillendirme sinin öneminin unutulmaması sözden çok, yapıtlarla belgeleneneğine göre; tutum ve uygulamanın eşdeğerde yürütülmesi gereklidir. Ve gene de kuşkusuzca bu yılın sergilemesinde ibrenin olumlu yönü çevrildiği ve orada gizgillerin aşmağa başladığı söylenebilir. Türündeki tek yüksek okulun bütün bölgesel verileri «ağır ağır acele et» tutumunda her keresinde yeniden ele almasında sayılamıyacak yararların gizli olduğunu unutmamak, yapıcılığın kendisi olacaktır.

Temel San'at Eğitimi Kültürel Meslek Dersleri ve beş bölümüyle Tatbikî Güzel Sanatlar Yüksek Okulunun bu yıldaki sergilemesi, san'atta ki üretim kadar, üretimdeki san'at alışverişindeki dengelemesi de en büyük başarıdır.

likleri taşıdığına göre, san'at ve bilim - teknik hizmetine koşulan çaba ve ürünlerin de daha bölgesel, daha ulusal ve uluslararası nitelik ve nicelikte olmasını dilemek hakkımız oluyor.

Gündüz Gölönü ve yapıtları

Beşinci Paris Genç Sanatçılar Biennale'i

Biennale'e katılacak Türk sanatçıları hazırlığını bitirdi

Nurullah BERK
 Sergi Komiseri Ressam

Yaz aylarındaki plâstik sanatlar çalışmalarından birisi olarak, Uluslararası Beşinci Paris Genç San'atçılar Biennale'i önemli bir yer tutuyor. Uluslararası gösterilerde bölgesel ya da ulusal son eğilimlerin genç san'atçılar aracılığı ile karşılaştırılması demek olan bu beşincisi için katılan ülke olarak Türkiye de hazır olduklarını bitirmiş bulunuyor.

İkincisinden itibaren katıldığımız bu uluslararası değerlendirme ve derecelendirilmede, hatırlanacağı gibi üçüncü Biennale'de heykel (yontu) birinciliğini san'atçı Kuzgun Acar kazanmıştı. Bu yıl, üçüncü Biennale'den beri Türkiye Komiserliğini yapmakta olan ressam ve Resim - Heykel Müzesi Müdürü Nurullah Berk'in de katıldığı Erdoğan Aksel, Özdemir Altan ve Tamer Başoğlu'dan kurulu yarışıcılar kurulu resim, gravür,

Yaz aylarındaki plâstik sanatlar çalışmalarından birisi olarak, Uluslararası Beşinci Paris Genç San'atçılar Biennale'i önemli bir yer tutuyor. Uluslararası gösterilerde bölgesel ya da ulusal son eğilimlerin genç san'atçılar aracılığı ile karşılaştırılması demek olan bu beşincisi için katılan ülke olarak Türkiye de hazır olduklarını bitirmiş bulunuyor.

Yaz aylarındaki plâstik sanatlar çalışmalarından birisi olarak, Uluslararası Beşinci Paris Genç San'atçılar Biennale'i önemli bir yer tutuyor. Uluslararası gösterilerde bölgesel ya da ulusal son eğilimlerin genç san'atçılar aracılığı ile karşılaştırılması demek olan bu beşincisi için katılan ülke olarak Türkiye de hazır olduklarını bitirmiş bulunuyor.

Yaz aylarındaki plâstik sanatlar çalışmalarından birisi olarak, Uluslararası Beşinci Paris Genç San'atçılar Biennale'i önemli bir yer tutuyor. Uluslararası gösterilerde bölgesel ya da ulusal son eğilimlerin genç san'atçılar aracılığı ile karşılaştırılması demek olan bu beşincisi için katılan ülke olarak Türkiye de hazır olduklarını bitirmiş bulunuyor.

Yaz aylarındaki plâstik sanatlar çalışmalarından birisi olarak, Uluslararası Beşinci Paris Genç San'atçılar Biennale'i önemli bir yer tutuyor. Uluslararası gösterilerde bölgesel ya da ulusal son eğilimlerin genç san'atçılar aracılığı ile karşılaştırılması demek olan bu beşincisi için katılan ülke olarak Türkiye de hazır olduklarını bitirmiş bulunuyor.

Başlarken

Çağdaş anlayış, bilimin verilerinden yararlanırken fonetik ve plâstik sanatların da kendisini beslediğine inanır. Bu güven ona yeni bir güç kaynağıdır. Gene bu güven onu yeni ritim, yeni kuruluş ve düzenler, yeni görüş ve anlatıya ulaştırır. Ve bilimden sanata, sanattan bilimle bu alış verişle karşılıklı kuralının kaçınılmaz bir ilkesi olarak bir bölgenin, bir ülkenin, bölgesel, uluslararası niteliklendirme ve onları değerlendirmenin anlamına varmak ister.

Çağın kişisi, bilim ve teknikten yorulan, ya da ondan artan zamanını gene bilim ve teknikteki ileriyi atılmalarında kendisini etkileyecek olan, sanat düşünmesinin dallarına uzatır ellerini. Bu bir gerçektir.

Günümüzde, rotatifi dolanan kâğıt, ekme ve su gibi kaçınılmaz bir ürün olarak değerini giderek artırmış, günden, hafta, ay ve yıllara uzanan bilim, fen, sanat alış verişinin bir muhasebesinin belgesi durumuna gelmiştir. Ve gazete özellikle, kalkınma yolunda bütün gücünü kullanan, kullanma yoluna girmekte olan ülkeler için büyük bir etken, bir güç olarak önemini gittikçe arttırıyor.

Uyartıcı, öğretici, açıklayıcı, yorumlayıcı ve eleştireci olarak gazete yapıtları yurdumuzda gereğince, ama gene de dönem dönem bu dillenen nitelik çizgisine yaklaşmış sayılabilir. Ancak, sürekli bir nitelik göstermesi için de hiç kuşkusuzca gazetelere büyük bir sorumluluk anlayışının yükletilmesi, daha yerinde bir deyişle bunun yansıyan görünüş ve tutuma girmelerini dilemek okuyucu ve izleyicinin hakkıdır.

Resim, yontu (Heykel), mimarlık, süsleme, seramik, fotoğrafı, tekstil ve benzeri sanat dallarının, ki tek deyişle plâstik sanatların, fonetik sanatla aynı ve eşdeğerde yürütülmesinde, topluma inebilmek, toplumun bu çabalara yönelebiliş tadına, değerlemesine ulaşabilmesini sağlamak gazeteci ve bu yolda çalışanların ana görevlerinden biri oluyor.

Evrensel Barış Şenliği Plâstik Sanatlar Sergisi

Türkiye Millî Talebe Federasyonu ve bağlı kuruluşları İ.T.Ü.T.B., İ.T.Ü.T.O.T.B. ve İ.Y.T.O.T.B. tarafından düzenlenen «Evrensel Barış Şenliği 1967» İstanbul'da başlamış bulunuyor.

Bu sırada «Evrensel Barış Şenliği» nin «Plâstik Sanatlar Sergisi» de açıldı.

Evrensellik anlatısının tüm açılardan uygulaması demek olan böylesine bir şenlik için hazırlıklar arasında Plâstik Sanatlar Sergisi için bir yarışma kuruldu da kurulmak ve açıklanmak suretiyle ilk işler tamamlanmıştır. Plâstik Sanatlar Sergisi Şefi İsmail Birret başkanlığındaki Yargıcılar Kurulunda 3 ressam, 3 eleştirici, 3 heykeltıraş, 3 karika-

türçü ve bir de fotoğraf sanatçısı bulunuyor.

Önceden Yargıcılar Kurulu üyeleri olarak Adnan Çoker, Özdemir Altan, Sezen Tansuğ, Bülent Özer, Gültekin Elibal, Ömer Uluç, Şadi Çalık, Kuzgun Acar, A. Hâdi Bara, Gültekin Çizgen, Turhan Selçuk, Nehar Tülek ve Ali Ulvi Ersoy adlarının açıklanmasının da bu denli çabalar için bir yenilik

olarak, bir güven etkeni olarak sayılması, şenliğe verilen önemi gösterme yönünden de ayrıca saygıya değer.

Beşinci Paris Genç Sanatçılar Şenliğinin yanı sıra yurdumuzda gerçekleştirilmekte olan böylesine bir şenliğin gelecekteki büyük şenliklerimizin özlü bir mayası olacağı bilincini taşıyan yöneticilerine şimdiden başarılar dilemek yerinde olacaktır.

Nuri Temizsoylu sergisinde

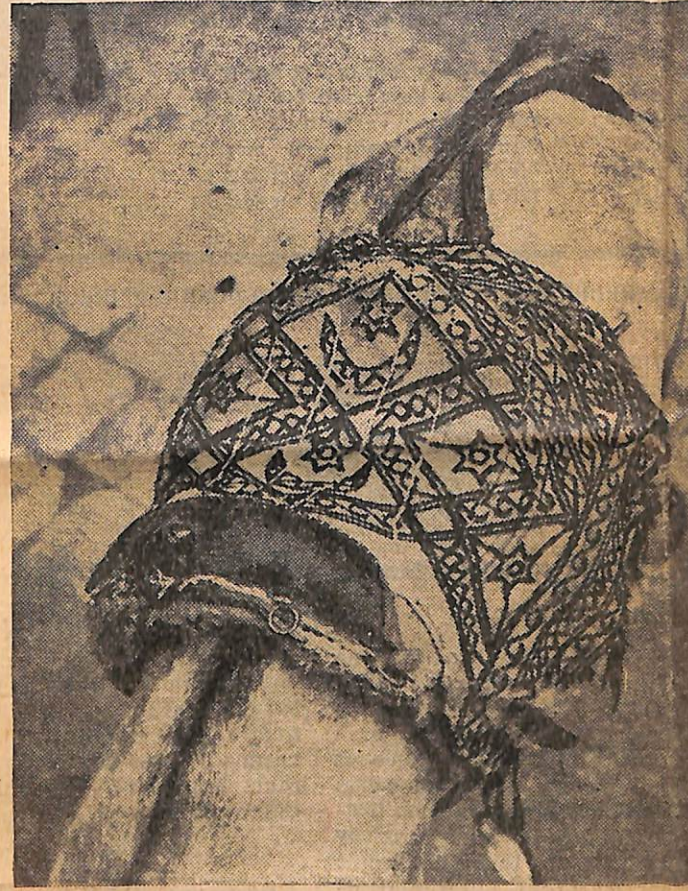
D. G. Sanatlar Akademisinin yıllık sergisi

Alaşılan, yararları sayılamayacak kadar çok olan Devlet Güzel Sanatlar Akademisinin yıllık sergisi nedense bu yıl açılmadı. Hâlen salonları bomboş duran bu örgütün geçen yıllarda izleyicilerini alıştırdığı bu çabasının bu yıl gerçekleştirilmemiş olmasının nedenini yalnızca, bir süre sonra salonlarında açmağa hazırlandığı «Ulusal Seramik Sergilemesi» için kapalı tutulduğunu da düşünmek, biraz anlamsız düşüyor. Ve sergileme döneminin bitimine dek yaptığı çabalara da yer yer gölge düşürmüş oluyor!

Kısa bir süre için de olsa, bu yıl da geleniği ve yıl içi çalışmalarını sergilemek, böylesine bir kuruluş görevidir.

heykel ve fotoğraf dallarında Biennale'e gidecek sanatçıla-

Komitenin ikinci bir mektubunun, bu konudaki çalışma

Güler Çağlak'ın fantazik siyah-beyaz

Nuri Temizsoylu'nun resim sergisi

Genç ressamlardan Nuri Temizsoylu Amerikan Haber-

ler Merkezi Salonunda çalışmalarını sergilemiş bulunuyor. Devlet Güzel Sanatlar Akademisini bu yıl bitiren yeni isim, gene bu yıl Beşinci Ahmet Andıçen Sanat Ödülleri sergisinde birinciliğini almıştır.

4 Ağustos tarihine kadar açık olan sergisinde ressam Temizsoylu 26 yağlıboya ile, 11 tane de gravürünü sergiliyor. Ve açılıştan bu yana da yazın bu sıcaklarına rağmen gerekli ilgiyi çekmekte bulunduğu da söylenilebilir.

Nuri Temizsoylu'nun bu ilk özel sergilemesinde, göze çarpan ilk eksiklik sergi düzeninin de oluyor. Gerçi ilk sergisi olarak, bir kaç yıllık çalışmalarının çoğunu sergilemek işteği ön plânı tutmak durumunu taşısa bile, seçmesinin yapıldığı söylenirse bile, ge-

ne de sergi yeri için bu resimlerin fazla olduğunu söylemek gerekiyor. Bu fazlalık da yapıtların kolayca izlenmesi ve değerlendirilmesine engel olmaktadır.

İkinci ve asıl önemli olan ise, yapıtlarının değişik yol ve teknikteki görünümüdür. Öyle ki, Temizsoylu geometrik bir görünüşteki çalışması ve bunların bir çizelgesinin verilmesi gerçekleştirirken, birden, tümünden soyut (Abstract) çalışmalara atıyor. Bu soyutun uzağında bir diğer teknik ve duygu dünyasına dâhil oluyor ve anlatımcı (Expressioniste) figürlemelere erişiyor. Gerçi yeni eğilimler içinde romantik bir anlatının yenisi aranabilir ama, diğer çalışmalarla bu denli bir

Türk Resminin en son yenileri, son umutları olarak görünüyorlar. Gene yontuda Samim Buğay, ve fotoğrafideki Gültekin Çizgen ve diğer iki sanatçı da verilen konuyu gereğince işlemiş, motiflemelerini siyah beyazlarında dokumuş isimlerdir. Başarılı dirlar.

Biennale'in dördüncüsünde sergi komiserliği yanında, bölgesel ödüllmeler yarışmaları kurulunda da bulunan ressam Nurullah Berk'in çalışmalarına kısa bir zamanda gerçekleştirilen bu çabaların, ayrıca sanatçı Teoman Madra'nın ışık ve müzik eşliğindeki görünüşü çalışmalarının da şenlikte ilkekimiz adına ayrı bir özelliğ olacağına kuşumuz yoktur. Yeni bir çağdaş seslenme olarak bu gösteri ve gösterilerin de yararı olacaktır. Yalnız ne var ki, Biennale yönetici ve düzenleyicilerince yaşı otuzbeşe varmamış bu sanatçılar için Pariste barınma olanağı sağlamalarına rağmen, hiç bir sanatçımızın katılmayacağını öğrenmek biraz üzücü oluyor. Ve gene tek avunma ve umudumuz sergi komiseri Nurullah Berk ile Parise eğitim ve öğrenimini artırmak için gidecek olan Gündüz Gölönü ile temsil edilebileceğimize oluyor.

Yurdumuzun, uzun yıllara inen ve gücünü, özlü ve yapıcı bir gelişme çizelgesi olan Türk Sanatının, çağdaş sanatla alış verişine aday olan kişileri yok değildir. Bir Nurullah Berk, Cemal Tollu, Bedri Eyüboğlu, bir Fikret Adil, Bilge Karasu, Zahir Güvemli; Bir Nuri İyem, Yaşar Yeniceci, bir Eşzer Tansuğ, Eşref Üren, Malik Aksel, Turan Erol ve başkaları yolun açılış, düzen ve denetlemesinde çabaları hiç küçümsenemeyecek kişilerdir. Bu alanda yeni isimleri beklemek, onları görmek, ayrı bir kıvanç ve övünme kaynağı, yeni bir güçlenme getirecektir kökleri derin genç Türk Sanatına.

Sözde nankör ve karşılıksız görülen bu denli çabaların, ektiğini biçer örneği, sonunda olumlu bir nitelime çizelgesine ulaşacağına hiç kuşku duyulmamaktadır. Ve bir toplunun ana damarlarından birisi olan sanata eğiliminin, bir yerlerde bilim ve fenni de beslediğini saptamak, çok bilirlilik de değildir.

Sanat ve sanatçı için, yıllardır yazıldığı gibi, he nüz büyük yasal ve ekonomsal güvenlerin kurulmadığını söylemek ve bunu tartışmak bile, yeneden bu yolda atılacak bir adım olarak nitelenmelidir. Ve böylesine ilgili bir gazete yaprağının günlük olaylar içindeki, ilgi ve saygıya gerçekten layık çabalara yüreğini açması, sergilerin, yarışma ve değerlemelerin daha bir güç kazanacağını da yeni bir delili olarak gösterilmelidir.

Birinci Cumhuriyetten bu yana, ahnagelen yolun bir güç ve saygılı yapıcılığa ulaşmasında, gazete yazarı ve eleştiricileri ne düşen görev ve sorumluluk payı, izleyici ve toplumla paylaşıldıkça yeni taddlar, yeni yapıtlar, tek ve özel, karma ve bölgesel - ulusal - uluslararası alış - verişlerinde daha bir değerli, tutarlı olacağına, toplumumuza ve toplumlara yarar getireceğine inanılır.

Gültekin ELİBAL

DÜNYA İLAN TARİFESİ

Başlık maktuen	125.— TL.
Ölüm, Mevlid, teşekkür 5 cm. kadar	100.— TL.
Doğum Nisan, Nikâh maktuen	50.— TL.
2-3 sayfa santim	10.— TL.
10 sayfa	35.— TL.
Kayıp İlanları maktuen	15.— TL.